RAADSVOORSTEL

gemeente opmeer

Postregistratienummer	22.0000031

Onderwerp	Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, Regionaal Risicoprofiel en voorgenomen besluit deelname Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's
Sector	Grondgebiedzaken
Portefeuillehouder	G.J. van den Hengel
Steller	R.A.E. Oudraad

Inleiding

De kadernota is gebaseerd op het beleidsplan voor de beleidsperiode 2020-2023. In het beleidsplan 2020-2023 zijn onze hoofddoelstellingen geformuleerd. In deze kadernota wordt ingegaan op de belangrijkste actuele kaders en ontwikkelingen voor het jaar 2023 In de kadernota wordt ingegaan op de belangrijkste onderwerpen, actuele kaders en ontwikkelingen voor het jaar 2023, zoals nieuwe crisistypen, de veranderopgave van de brandweer, de Omgevingswet, Veilig Leven, Zorg & Veiligheid en Ambulancezorg. De kadernota 2023 is aangeboden door de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord als startsein van de begroting 2023. In de kadernota staan de verwachte ontwikkelingen voor 2023 t/m 2026 met de daarbij behorende financiële achtergrondinformatie.

Dit advies omvat drie onderdelen die door de Veiligheidsregio ter inzage aan de gemeenteraden in Noord-Holland Noord aangeboden worden en waarop de raden hun zienswijzen kunnen geven. Als eerste de kadenota 2023 van de Veiligheidsregio Noord Holland Noord, waarin de beleidsmatige en financiële kaders voor het jaar 2023 en een vooruitblik voor de periode 2024-2026 gegeven worden. Ten tweede wordt een geactualiseerd Regionaal Risicoprofiel voor de VRNHN ter inzage aan de gemeenteraden in de regio voorgelegd. Het RRP is nu geactualiseerd om een actueel beeld te hebben van de risico's in onze regio. Als laatste legt het AB van de Veiligheidsregio een voorgenomen besluit om deel te nemen aan de Stichting risicobeheer veiligheidsregio's voor.

Kadernota 2023 VRNHN

Coronavirus en taakstelling

De activiteiten in het beleidsplan 2020-2023 waren opgesteld voor het uitbreken van het coronavirus en de taakstelling 2022 en 2023. De veiligheidsregio heeft de afgelopen jaren alle zeilen bij moeten zetten in de strijd tegen het coronavirus en de verwachting is dat dit ook nog wel even voortduurt. Het coronavirus heeft een grote impact (gehad) op de veiligheidsregio. Tot op heden heeft de veiligheidsregio de financiële impact weten te beperken.

Helaas hebben de gemeenten het financieel zwaar door extra uitgaven in het kader van de Wmo en jeugdzorg. Daarom besloot het algemeen bestuur in maart 2021 dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in 2022 en 2023 bijna 1,4 miljoen euro moet bezuinigen. De bezuiniging voor 2022 van ruim € 675.000 is inmiddels met efficiency maatregelen ingevuld. De bezuinigingsmaatregelen voor 2023 hebben direct impact op de taken van de veiligheidsregio en op de snelheid en realiseerbaarheid van wat de veiligheidsregio wil bereiken op de beleidsthema's zoals beschreven in deze kadernota. De taakstelling zal, naast het coronavirus, een te grote impact hebben op de belangrijke bewegingen die de veiligheidsregio al reeds heeft ingezet op het gebied van de modernisering van de brandweer, nieuwe crisistypen, de omgevingswet, ambulancezorg, veilig leven, en de verbinding tussen zorg en veiligheid. In de bestuurlijke dialoogsessie van 12 november 2021 is daarom door het algemeen bestuur de denkrichting verkend om af te zien van realisatie van de taakstelling 2023. De snelheid in het realiseren van deze activiteiten zal wel deels afhankelijk blijven van de impact van het coronavirus op de veiligheidsregio.

Nieuwe crisistypen

De veiligheidsregio is optimaal toegerust op de incidenten en crises met een lokaal of regionaal effect, maar de (maatschappelijke) ontwikkelingen vragen om voorbereiding op die ongekende crisis, zoals digitale verstoringen, langdurige energie-uitval, grootschalige pandemieën en andere typen crises waar Nederland minder ervaring mee heeft. Dat betekent dat de veiligheidsregio's in staat moeten zijn verschillende crises te beheersen met allerlei crisispartners, daarom is nieuwe crisistypen één van de thema's in het beleidsplan 2020-2023.

Dit vraagt om intensivering van de samenwerking met onze partners, tussen veiligheidsregio's en met de nationale crisisbeheersingsorganisatie. Dit heeft zich gemanifesteerd in het advies van de Evaluatiecommissie wet Veiligheidsregio en ook de coronacrisis onderstreept dat de gangbare crisisorganisatie niet volstaat.

De geschetste ontwikkelingen en het risicoprofiel van de regio vragen om meer urgentie en een versnelling op het beleidsthema nieuwe crisistypen. De veiligheidsregio heeft nu niet de capaciteit om de basis op orde te krijgen en heeft ook minder fte's in vergelijking met ander veiligheidsregio's. De veiligheidsregio moet haar capaciteit uitbreiden met 2 fte in 2023, om invulling te geven aan de volgende 3 bestuurlijke beleidspeerpunten:

1. Intensivering van de samenwerking op de nieuwe crisistypen met de gemeenten en de andere 70 crisispartners op risico-en crisisbeheersing.

2. Een flexibele(re) crisisorganisatie en netwerksamenwerking om sneller en beter in te spelen op een (langdurige) regionale en grensoverschrijdende crisis.
3. Versterken van de regisseursrol van de veiligheidsregio om gemeenten en partners voor te bereiden op een éénduidige optreden tijdens nieuwe maar ook 'klassieke' incidenttypen (zoals branden met gevaarlijke stoffen).

Veranderopgave brandweer

De afgelopen jaren is met de experimenten van Brandweer 360 de basis gelegd voor de voorbereiding van de brandweerorganisatie op de door demografische, infrastructurele en technische ontwikkelingen snel veranderende maatschappij. Meerdere innovatieve concepten, zoals de brandweerassistent, lokale initiatieven op het gebied van Veilig Leven en flexibele uitrukconcepten (zoals de SI-2), zijn kansrijk gebleken.

Het kost echter steeds meer inspanning om onze prestaties op niveau te houden. Nieuwe crisistypen zorgen voor een veranderende inzet (meer grootschalig en langdurig) en inzetten zijn van toenemende complexiteit. Dit vraagt om meer adaptiviteit en nieuwe werkwijzen. Met als belangrijk doel dat
brandweermensen vakbekwaam zijn én blijven en op een veilige manier brandweerzorg kunnen blijven leveren. Daarom is het tijd voor een nieuwe fase van modernisering van onze brandweerzorg.

In augustus 2021 heeft het bestuur richting gegeven aan de veranderopgave voor de brandweer, in drie concrete ontwikkelsporen:

1. Vraag- en risicogerichte Brandweerzorg
2. Van Repressie naar Preventie
3. Brandweer als crisispartner

Vervolgstappen

In opdracht van het bestuur werkt de brandweer in Q1 en Q2 van 2022 de drie ontwikkelrichtingen uit in een organisatiestrategie en veranderaanpak voor 2022 – 2025. Hierbij wordt een inclusief proces ontworpen om actief met praktijk en omgeving te bouwen aan een toekomstgerichte brandweerorganisatie. Lopende experimenten worden hierin geïntegreerd en er zal aangesloten worden bij landelijke strategie- en beleidsontwikkeling, zoals een landelijk toekomstverkenning die in Q1 van 2022 wordt afgerond.

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 juli 2022 in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken.

Begin 2022 zal een voorstel worden gedaan voor een programma voor de taakuitvoering in 2023 en verder. Dit voorstel zal voorzien in een programma dat een verdere invulling van de taken uit

de gemeenschappelijke regeling op het gebied van risicobeheersing, brandveiligheid en crisisbeheersing beschrijft. Het beschrijft de samenwerking tussen de gemeenten en de veiligheidsregio op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het programma is integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio en de gemeenten betalen daaraan hun bijdrage op basis van samenwerkingsafspraken die met iedere gemeenten worden gemaakt. In 2022 worden hiermee de eerste ervaringen opgedaan op basis van de geïnventariseerde (maatwerk-)inzet per gemeente. Binnen het totale budget op jaarbasis kan een gemeente schuiven in de inzet over de verschillende activiteiten. Daarmee is ook de noodzakelijke flexibiliteit ingebouwd om het komend jaar samen op weg te gaan in het nieuwe stelsel
van de fysieke leefomgeving.

Op basis van de ervaringen opgedaan in 2022 kunnen mogelijke aanpassingen in de samenwerkingsafspraken per gemeente volgen en daarmee aanpassing aan de bijdrage van de gemeente

Veilig Leven
Het voorkomen van leed en schade is een belangrijke pijler van onze dienstverlening. In huis voelen we ons veilig, maar thuis is ook de plek waar zich de meeste ongelukken en branden voordoen. Met name onder ouderen veroorzaakt dit leed.

Het streven is om in alle gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor brand- en valpreventie te implementeren, om zo goed aan te kunnen sluiten bij lokale initiatieven en behoeften. Doelstelling is om ieder jaar met maximaal drie nieuwe gemeenten deze aanpak te volgen. Door corona heeft dit
vertraging opgelopen, onder andere omdat fysieke activiteiten niet konden worden uitgevoerd. Wel is hierdoor het online bereiken van inwoners in een stroomversnelling geraakt, door onder meer webinars en social mediacampagnes in te zetten.

De gemeenten waar de aanpak al is geïmplementeerd zijn Alkmaar, Bergen, Drechterland en Schagen. Hollands Kroon en Texel sluiten in 2022 aan, met andere gemeenten is de veiligheidsregio in gesprek. Het streven is om eind 2023 de werkwijze in tien gemeenten doorgevoerd te hebben en daarna de
overige gemeenten aan te sluiten.

Zorg en Veiligheid
In de commissie Zorg en Veiligheid, werken burgemeesters, wethouders en vertegenwoordigers van de politie, justitie, VNG, GGD en GGZ aan vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid die regionale afstemming behoeven. Als Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ondersteunen we de commissie en kunnen we in het organiseren van de afstemming en samenwerking een coördinerende rol vervullen. Als veiligheidsregio met een groot netwerk aan ketenpartners opereren we op de gepaste schaal om verschillende partijen bij elkaar te brengen. De commissie werkt op basis van de vraag van de gemeenten. Wanneer gemeenten tegen problemen aanlopen die ze niet op eigen schaal kunnen oplossen, kunnen ze de commissie inschakelen. De besluitvorming over zorgen veiligheidsvraagstukken blijft daarmee bij de gemeente zelf. Daarmee zorgen we voor een afbakening van taken van de commissie. De commissie begeleidt een aantal thema's op het snijvlak van zorg en

veiligheid, zoals momenteel mensen met onbegrepen gedrag, Geweld hoort nergens thuis, In control of Jeugd, Alcohol en Drugs In 2021 is het thema reintegratie ex gedetineerden toegevoegd. Voor 2022 en verder bestaat de mogelijkheid nieuwe thema's toe te voegen.

Daarnaast is de commissie de stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis. Voor wat betreft secretariaat en ondersteuning van de commissie en het project personen met verward gedrag na 2022 is in personele zin geborgd. Vanuit het Rijk is 10 miljoen structureel toegezegd voor ondersteuning voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit voor de implementatie van de ketenveldnorm, die nu door de Veiligheidsregio vanuit de projectgelden wordt gefinancierd. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis NHN zal dit ongeveer € 300.000 zijn. Met deze financiële injectie is de basis op orde.

Ambulancezorg
Zoals bekend is sinds 2021 is de wet ambulancevoorzieningen van kracht. Hiermee kregen de huidige RAV's met het oog op continuïteit een vergunning voor onbepaalde tijd. Zo ook onze RAV. Hierdoor kan onze Regionale Ambulance Voorziening (RAV) ook de komende jaren blijven investeren in een kwalitatief hoogwaardig ambulancezorg. Waarschijnlijk ook veranderende Ambulancezorg in de zin van verschuiving naar meer mobiele zorg zonder vervoer. De Houtskoolschets Acute Zorg (juli 2020) van het ministerie van VWS noemt voor toekomstige inrichting van de Acute Zorg in Nederland pijlers als meer acute zorg thuis, zorgmeldkamers en integrale spoedposten.

Al jaren zijn er knelpunten in de gedateerde ambulancehuisvesting van Den Helder en Hoogkarspel. Grootste struikelblok vormde de ontbrekende financiële middelen. In coproductie met de Zorgverzekeraars is een rapportage huisvestingsplannen RAV NHN met doorkijk naar 2025 tot stand gekomen en eind november 2020 financiering vanuit de Zorgverzekeraars verkregen. De huidige planning van realisatie ziet er als volgt uit: ingebruikname nieuwbouw Den Helder (2024), nieuwbouw Hoogkarspel (2022), uitbreiding stalling Wognum (2022), 2e locatie Texel (voor zomer 2022).

Verwachtingen ten aanzien van 2024 t/m 2026

De volgende ontwikkelingen zullen ook in 2024 - 2026 relevant zijn:

1. De veranderopgave zal in het brandweerprogramma opgenomen zijn.
2. Oriëntatie op nieuwe crisistypen als digitale ontwrichting, klimaat, extreem geweld, pandemie zal in het programma van risico en crisisbeheersing opgenomen zijn.
3. De taken in het kader van de Omgevingswet zullen in een vast programma zijn vastgelegd.
4. Veilig Leven zal een vast programma zijn.
5. Zorg en Veiligheid zal een vast programma zijn.

Voorstel vaststelling geactualiseerd Regionaal Risicoprofiel (RRP)

Het Regionaal Risicoprofiel (RRP) is de wettelijk verplichte inventarisatie en analyse van de in de veiligheidsregio aanwezige risico's. In 2020 is het huidige RRP door het algemeen bestuur vastgesteld. Het RRP is nu geactualiseerd om een actueel beeld te hebben van de risico's in onze

regio. Mede op basis van deze risico's prepareert de veiligheidsregio zich en kan het bestuur strategische keuzes maken voor de risico- en crisisbeheersing. Het nieuwe RRP kan via een link in de bijgevoegde bijlage geraadpleegd worden.

Voorgenomen besluit om deel te nemen aan de stichting Risicobeheer veiligheidsregio's

Op 4 oktober 2021 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het voorleggen aan de regio's van een voorstel tot vorming van een stichting Risicobeheer voor de gezamenlijke veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's zijn zich namelijk bewust geworden, door een aantal interne en externe ontwikkelingen, van het belang van een goede regeling voor aanspraken van medewerkers die getroffen worden door een ongeval tijdens het werk. Het is wenselijk gebleken aanspraken van medewerkers in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. En daarvoor een gezamenlijk expertisebureau op te richten. Aangezien hiervoor een stichting de aangewezen vorm blijkt is het aan de besturen van de veiligheidsregio's om hierover te besluiten. De gemeenteraden moeten in gelegenheid worden gesteld 'wensen en bedenkingen' naar voren te brengen.

Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig. Met de samenwerking zijn kosten gemoeid, maar de samenwerking levert behalve een efficiency- en kwaliteitsslag ook een besparing op door gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades. Met de kosten is rekening gehouden in de begroting.

Het algemeen bestuur wordt gevraagd dit voorstel tot oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade adviseert en voor de veiligheidsregio's (ongevallen)verzekeringen vast te stellen.

Beslispunten

1. Een positieve zienswijze af te geven op de kadernota 2023 van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
2. Geen wensen en bedenkingen te uiten over het geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel (RRP) van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
3. Geen wensen en bedenkingen te uiten bij het voornemen om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Beoogd effect

Het opstellen van beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting 2023 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Argumenten

- Het algemeen bestuur stelt de kadernota vast. Binnen de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is afgesproken dat de kadernota ook voor zienswijzen naar de gemeenteraad wordt verzonden.

- In de Kadernota 2023 zijn de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023 en meerjarenperspectief 2024-2026 opgenomen.

Kanttekeningen

Momenteel is de verdeelsleutel voor de bedrage per gemeente voor het jaar 2023 nog niet bekend, hierdoor kan nog niet met zekerheid vastgesteld worden hoe hoog de bijdrage voor de gemeente Opmeer voor het jaar 2023 wordt. De extra investeringen worden bij de volgende kadernota meegenomen.

Financiën

Financieel gezien is er een aantal onderwerpen dat aandacht behoeft.

1. Bij gelijkblijvend beleid neemt de begroting 2023 met 2,3% loon- en prijsindexatie toe wat neerkomt op een totaal van € 45.556.000 gemeentelijke bijdrage. Dit is conform de door gemeenten vastgestelde regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR).
2. Voor de verwachte nieuwe risicotypes wordt in de kadernota 2 fte extra capaciteit voorgesteld. Dit zal de gemeentelijke bijdrage verhogen met € 190.000. Dit is bovenop de verhoging van de 2,3% loon- en prijscompensatie. In totaal zal de gemeentelijke bijdrage daarmee uitkomen op € 45.746.000 (blz. 8 kadernota'22)
3. De taakstelling van 1,5% voor 2023, te weten € 675.000, is in de kadernota niet opgenomen. Het AB heeft tijdens het overleg van 12 november 2021 de denkrichting besproken om de bezuiniging niet te realiseren.
4. Verder blijven de huidige bestuurlijke beleidskeuzes, die zijn opgenomen in deze kadernota, binnen de bestaande begroting

Conclusie: Met de loon- en prijsindexatie is in de begroting van Opmeer rekening gehouden. De extra verhoging door de verruiming van capaciteit zal voor Opmeer ongeveer neerkomen op € 3.000 en deze extra investering wordt bij de kadernota meegenomen. Opmeer heeft destijds de bezuiniging voor 2023 niet verwerkt in het meerjaren perspectief.

Uitvoering

De standpunten van de raad ten aanzien van de financiële en beleidsmatige kaders dienen voor 1 maart 2022 kenbaar te zijn bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Communicatie

Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief Kadernota 2023
- Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
- Bijlage Invullen rol veiligheidsregio nieuwe crisistypen
- Bijlage voorstel Regionaal Risicoprofiel
- Bijlage Regionaal Risicoprofiel

- Voorstel tot oprichting van en deelname aan de stichting Risicobeheer veiligheidsregio's

Het college van burgemeester en wethouders

Datum: 18 januari 2022

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 18 januari 2022;

gelet op de behandeling in de Commissie Bestuurlijke zaken en Verantwoording van 3 februari 2022;

besluit:

1. een positieve zienswijze af te geven op de kadernota 2023 van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;
2. geen wensen en bedenkingen te uiten over het geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel (RRP) van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;
3. geen wensen en bedenkingen te uiten bij het voornemen om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 17 februari 2022.

voorzitter
G.J. van den Hengel

griffier
M. Versteeg